

BUURT EDE – VELDHUIZEN

Verslag van de vergadering van de Buurt Ede-Veldhuizen, gehouden op donderdag 20 september 2007 in het huis “Kernhem”

Voorafgaande aan en ter oproeping tot de buurtspraak luiden de klokken van de Nederlandse Hervormde Kerk (Oude Kerk) van Ede. Hiermee worden de geërfden uit de buurt opgeroepen om deel te nemen aan de jaarlijkse reguliere buurtspraak.

1. Opening door de buurtrichter

Buurtrichter Henk Stomphorst opent de jaarlijkse vergadering van de buurt Ede-Veldhuizen en heet alle aanwezigen welkom. Een bijzonder woord van welkom richt hij aan enkele gasten: de heren Gerard van Bruggen, Frans Bourgonje en Herman Prangma. Daarnaast een welkom voor drie studentes van de Christelijke Hogeschool Ede, die in verband met agendapunt 14 aanwezig zijn. Tevens kondigt hij de komst van een schoolklas van de Cavaljéschool aan, die na de pauze zullen aanschuiven.

De presentielijst is getekend door 29 personen.

Vervolgens gaat hij over tot de behandeling van de agendapunten voor deze buurtspraak.

2. Verslag van de buurtspraak 21 september 2006

Het verslag wordt zonder opmerkingen, correcties of aanvullingen goedgekeurd.

3. Korte toespraak over het begraven in de Hervormde kerk door de heer Gerard van Bruggen

De heer Van Bruggen is in relatie tot het onderwerp van deze inleiding vooral bekend als auteur van de uitgave “Hier rust niemand”. Hij beschrijft hierin de achtergronden van de grafzerken die nu nog aanwezig zijn in de Oude Kerk van Ede. Hij memoreert nog even het feit dat het koor van deze kerk vanouds de vergaderplaats van de buurt was. De laatste vergadering op het koor was in 1913.

In zijn verhaal gaat hij vervolgens in het bijzonder in op de geschiedenis van de restauratie van de kerk, tengevolge waarvan de nog in de vloer aanwezige zerken zijn gelicht en teruggeplaatst zijn in het noordtransept. Er zijn nog slechts 37 zerken bewaard gebleven. Deze zijn door hem allemaal uiterst nauwkeurig beschreven. Bij twee zerken is er sprake van een duidelijke verwantschap met de voorgeschiedenis van onze buurt. Het gaat dan om de stenen van de vroegere buurtrichter Ceelman van Ommeren en een dochter van de vroegere buurtschrijver Hermanus Holtrop.

De buurtrichter dankt de heer Van Bruggen voor zijn interessante exposé. Een uitgebreide versie van diens toespraak zal over enige tijd te lezen zijn op de website van de buurt.

De heer Kijlstra merkt nog op dat er op een eerdere buurtspraak gesproken is over het feit dat op straatnaamborden, zoals dat van de Ceelman van Ommerenweg, niet langer de achtergrond van de straatnaam vermeld wordt. Daardoor verdwijnt ook een stukje (buurt-) geschiedenis uit het zicht. Er zou destijds navraag gedaan worden bij de heer Komdeur, lid van de gemeenteraad. Hem is niet duidelijk of dit ook gebeurd is, en wat het resultaat hiervan is. Door het buurtbestuur zal nogmaals navraag gedaan worden.

4. Benoemingen/rooster van aftreden

Buurtrichter Henk Stomphorst meldt dat administrerend buurtmeester wegens zakelijke verplichtingen helaas niet aanwezig kan zijn. Zij is dit jaar aftredend is en heeft zich niet herkiesbaar gesteld.. In haar plaats wordt voorgesteld om de heer Roel Cirkel te benoemen.

Deze stelt zich zelf aan de aanwezigen voor en zijn benoeming wordt vervolgens met applaus bekrachtigd.

In een al langer bestaande vacature wordt als nieuwe buurtmeester voorgesteld de heer Jan Kijlstra. Ook hij stelt zichzelf aan de vergadering voor en zijn benoeming wordt eveneens met instemmend applaus bevestigd. Als tegengebaar, en naar hij hoopt als begin van een nieuwe traditie, biedt hij de buurtrichter ter gelegenheid van zijn benoeming een fles brandewijn aan.

Daar zullen de geërfden (met name in de pauze) wel raad mee weten!

Met deze twee benoemingen is het buurtbestuur sinds enkele jaren weer voltallig.

5. Behandeling van het financieel verslag 2006/2007 van de administrerend buurtmeester Joke de Leeuw

Door afwezigheid van administrerend buurtmeester mevrouw Joke de Leeuw neemt de heer Roel Cirkel de toelichting op het jaaroverzicht 2006/2007 op zich. Er wordt een daling van het saldo geconstateerd. Op korte termijn vallen extra inkomsten wegens houtverkoop te verwachten. Wegens de nog stijgende houtprijs heeft deze verkoop nog niet plaatsgevonden. Hij geeft ook aan dat op korte termijn een beter renderende bankrekening voor buurt bij de Rabobank zal worden geopend.

De heer van Lohuizen vraagt of de inkomsten van het pachtrecht niet hoger kunnen.

De heer Cirkel neemt op zich om dit te onderzoeken.

Aangezien er verder geen vragen of opmerkingen zijn, wordt mevrouw de Leeuw bedankt voor haar werkzaamheden.

6. Verslag van de kascommissie

De heer Roel Cirkel brengt mede namens de heer Jan Kijlstra verslag uit van de bevindingen van de kascommissie. Er werden door hen tijdens de kascontrole geen ongerechtigheden aangetroffen. Zij adviseren de aanwezigen om de administrerend buurtmeester en in haar het buurtbestuur te dechargeren van haar taak. De vergadering gaat hiermee akkoord.

De heer Roel Cirkel overhandigt hierna een oud kasboek van de buurt over de periode 1910-1996 aan de buurtschrijver ter bewaring in de archieven van de buurt. Dit kasboek werd tot nu toe bewaard door de administrerend buurtmeester.

7. Benoeming van de kascommissie voor het jaar 2007/2008

Aangezien beide leden van de kascommissie van het afgelopen seizoen toetreden tot het buurtbestuur is er een geheel nieuwe kascommissie nodig. Mevrouw Joke de Leeuw heeft zich hiervoor beschikbaar gesteld. Ter vergadering stelt de heer Lam zich eveneens beschikbaar, waardoor geconstateerd kan worden dat de leeuw en het lam dit eensgezind gaan klaren!

8. Pauze

Tijdens de pauze wordt door de geërfden en overige aanwezigen met genoeg geproefd van de traditionele brandewijn met bruine kandijnsuiker. Tevens wordt er druk van gedachten gewisseld over het wel en wee van de buurt. Hierbij heeft ook de pers, waaronder een opnameteam van TV-Gelderland, alle aandacht. Tijdens de pauze arriveren de kinderen van de Cavaljéschool om een deel van het vervolg van de vergadering bij te wonen.

Maar ondertussen geniet men met volle teugen, doch kleine slokjes, van de aloude traditie van de buurt!

9. Het bosperceel van de buurt Ede-Veldhuizen; stand van zaken toegelicht door de buurtscheuter Eveline Folsche

Met behulp van een moderne powerpoint-presentatie geeft buurtscheuter Eveline Folsche verslag van het wel en wee in het buurtbos in het afgelopen jaar. Samen met haar "assistent-buurtscheuter" Gert Folsche heeft zij bomen geblest om aan te duiden welke exemplaren gekapt kunnen worden. Door de dalende houtprijs wegens de storm in het begin van dit jaar, heeft op dit moment nog geen kap plaatsgevonden. Tot haar spijt kan de buurtscheuter, desgevraagd, geen overtredingen en dus ook geen boetes melden.

De heer A. ten Klooster vraagt nog naar een grote boom die over het pad ligt. Deze wordt tijdens de kap opgeruimd volgens de buurtscheuter en zal dan nog geld opbrengen.

De heer Bert Folsche vraagt hoe er wordt omgegaan met duizendknoop. De buurtscheuter vertelt hoe moeilijk dit te bestrijden is. Waar mogelijk zal worden gemaaid. Alleen chemische bestrijding is echt effectief, maar dat wordt zo lang mogelijk opgehouden.

De heer J. Versteeg vraagt naar het beplantingsbeleid inzake grove den en douglas. De buurtscheuter merkt op dat in de keuzes gezocht wordt naar een evenwicht tussen inlandse aanplant met lagere houtopbrengst en het aanplanten van exoten met een grotere houtopbrengst. Overigens is de benaming inlands en exoot tamelijk relatief, gezien de soms al lange aanwezigheid van sommige exoten in onze omgeving.

Op de volgende buurtspraak zal de buurtscheuter een uitgebreid fotoverslag laten zien.

10. Toestand van de heidevelden nabij Ede; toegelicht door de heer Frans Bourgonje als vertegenwoordiger van het ministerie van defensie

Ook dit jaar weer vertelt de heer Frans Bourgonje vol enthousiasme over de ontwikkelingen met betrekking tot het beheer en gebruik van de heidevelden. In het afgelopen jaar is volop gewerkt aan de hand van een aantal speerpunten. Er wordt getracht de heide zoveel mogelijk open te houden en verbossing tegen te gaan. De vergrassing van de heide wordt ook tegengegaan onder meer door kleinschalig plaggen, maaien en begrazen door de schaapskudden. Verder wordt een geleidelijke overgang tussen heide en bos bewerkstelligd. Vogelkers en vliegdenen worden verwijderd onder meer met behulp van scholen tijdens de opschoondag en met behulp van aannemers. Afgelopen jaar is er extra aandacht besteed aan het noordelijk deel van de Eder heide door het extra verwijderen van vliegdenen.

Vanaf de jaren '90 is er zo weinig mogelijk gekapt ten behoeve van de wildstand. Het aantal edelherten is toch vrij gering gebleven, waardoor er minder kleine boompjes zijn opgegeten zodat er overmatige groei plaatsvindt. Hierbij ontstaat soms een conflict met de Boswet (herplantplicht). Dit zal de komende jaren de nodige aandacht blijven vergen.

De Eder heide valt onder de habitatrichtlijnen (Natura 2000). Op dit moment is defensie bezig om een zogenaamde passende beoordeling te maken. Daarna moet vergunning bij het ministerie worden aangevraagd om het gebied te mogen blijven gebruiken voor de luchtmobiele brigade. Als er vergunning wordt verleend, dan kan het beheerplan in veel compactere vorm worden opgesteld.

Naar aanleiding van dit verhaal worden enkele vragen gesteld. De heer Van Lohuizen vraagt naar het behoud van typerende vliegdenen. Deze zullen zeker wel bewaard blijven. De heer B. Folsche vraagt zich af of er gezien het voorgaande verhaal nu minder geoefend zal worden op het noordelijke deel van de heide, wat door de heer Bourgonje bevestigd wordt.

De heer Bourgonje geeft aan dat bij het beheer en de kap van bomen vergelijkbare keuzes gemaakt worden als in het buurtbos. Een goede verhouding tussen inlands/exoten en optimale houtopbrengst/natuurwaardebelemmering. Dit naar aanleiding van een vraag van de heer Elsink wat je nu eigenlijk onder exoten moet verstaan.

11. Toelichting met betrekking tot de Edese schaapskudden door de heer Herman Prangma namens de Stichting Edese Schaapskudden

De buurtrichter nodigt de heer Herman Prangma als bestuurslid van de Stichting Edese Schaapskudden uit om ons bij te praten over de doelstelling en het wel en wee van de twee schaapskuddes op de Ginkelse en met name die op de Eder heide.

De heer Prangma geeft aan dat de laatstgenoemde kudde in september van elk jaar ongeveer 160 oudere schapen heeft. Deze worden gedekt en in februari komen de eerste lammeren. In de zomerperiode telt de kudde dan ongeveer 300 dieren. De kudde loopt bijna dagelijks op de heide, behalve bij evenementen of als er veel publiek is. De herder, Aart van den Brandhof, heeft inmiddels extra begeleiding in de vorm van een tweede hond. Dit is ook wel nodig, zeker vanwege het groter wordende aantal loslopende honden.

Er is een goed overleg tussen het bestuur, de herders en defensie. In het noordelijke deel van de heide is twee jaar geleden een nieuwe kraal gemaakt. Hierdoor kan de kudde langer in dit gebied blijven en het oppervlak beter begrazen. Men is wel blij met de niet al te duidelijke scheiding tussen bos en heide, met name vanwege de schaduw in de zomerperiode.

Tot slot merkt de heer Prangma op zeker blij te zijn met de band tussen buurt en kudde.

De heer Elsink vraagt zich af of het begrazen met geiten naast de aanwezige schapen, niet nog effectiever is. Prangma geeft aan dat er bewust voor gekozen is om het Veluwe heideschaap in stand te houden. Dit soort gaat niet goed samen met geiten.

Op een vraag van de heer Kijlstra, antwoordt Prangma dat een derde kudde op dit moment niet erg haalbaar lijkt. Er wordt eerder gedacht over uitbreiding van de huidige twee kuddes. De heer Lam merkt op dat voor zijn gevoel de heide wel steeds kleiner aan het worden is. Op verzoek beantwoordt de heer Bourgonje deze vraag in die zin dat dit te maken heeft met de doelstelling om een meer geleidelijke overgang te realiseren. Dit betekent meer natuur, meer afwisseling, maar minder open.

De heer Prangma eindigt zijn toelichting met een uitnodiging om als buurt eens in de schaapskooi te vergaderen. Buurtrichter Stomphorst dankt hem voor zijn uitnodiging en interessante toelichting.

12. Bijdrage voor de Edese schaapskudden

Buurtrichter Henk Stomphorst geeft aan dat het buurtbestuur waarde hecht aan het symbolische gebaar van betrokkenheid met de schaapskudden. Omdat dit al jarenlang gebruik is, heeft het bestuur de vorige vergadering dit onderwerp niet meer geagendeerd. Tijdens de vergadering en daarna per mail en brief d.d. 21 september 2007 heeft de heer A. ten Klooster hiertegen bezwaar gemaakt. Het bestuur doet nu het voorstel om dit onderwerp eens in de vijf jaar te agenderen en te besluiten of een (symbolische) financiële ondersteuning in stand gehouden moet worden. De heer Ten Klooster kan zich ook in dit voorstel niet vinden. Hij is van mening dat een jaarlijkse beoordeling van wenselijkheid en haalbaarheid moet worden geagendeerd. Niet het bestuur bepaalt, maar de geërfden!

De heer J.C. de Jong merkt op dat al tijdens de buurtspraak van 1965 gesproken werd over een ondersteuning van de schaapskudde naar vermogen. Van Lohuizen voegt hier aan toe dat dit ook de mogelijkheid geeft om bij extra inkomsten meer subsidie toe te kennen.

De buurtrichter geeft aan niet elk jaar dezelfde inhoudelijke discussie te willen voeren. Hij wil de buurt op een inspirerende wijze de toekomst invoeren en daar past voor zijn gevoel en dergelijke formele opstelling minder goed in. Daarnaast is hij van mening dat het slechts om een beperkt en vooral symbolisch bedrag gaat.

De heer De Jong opteert nogmaals voor het jaarlijks uitspreken van de intentie tot ondersteuning van de schaapskudden.

Na enige discussie wordt het bestuursvoorstel teruggetrokken en wordt het voorstel van de heer De Jong aanvaard. Voor het komende jaar wordt de subsidie ten bedrage van € 150,00 toegekend. Op de buurtspraak van 2008 zal dit agendapunt opnieuw worden geagendeerd.

13. Mogelijkheden tot herstel van een deel van de vroegere wildvrede

Buurtmeester Jan Kijlstra licht het voorstel toe om een gedeelte van de vroegere wildvrede te herstellen. Dit is al op een recente buurtspraak aan de orde geweest, op voorspraak van de heer Versteeg en ondersteund door de heer Ten Klooster.

Gelet op de tijd houdt de heer Kijlstra de toelichting zeer kort. Beide bovengenoemde geërfden zijn bereid gevonden om, samen met de heer Kijlstra, nader te onderzoeken of, waar, en hoe dit voornemen gerealiseerd kan worden. Er is een voorlopige planning opgesteld. Op de korte termijn zal er een inventarisatie gaan plaatsvinden, op langere termijn wordt gestreefd naar een daadwerkelijke realisatie aan de hand van de bevindingen uit de inventarisatiefase. Voornemen is tevens om een en ander goed te documenteren, zodat ook als een feitelijke realisatie niet mogelijk blijkt te zijn er toch een lezenswaardig verhaal ontstaat.

14. Rapportage van de commissie publieksvoorlichting

Aangezien buurtmeester mevrouw Hetty ten Klooster verhinderd is om deze buurtspraak bij te wonen, brengt buurtschrijver Peter van Beek verslag uit. In het afgelopen jaar is onderzocht hoe bij het onderwijs meer aandacht kan worden gevraagd voor de oorsprong en betekenis van de buurt Ede-Veldhuizen. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een opdracht vanuit het Gemeentearchief Ede (mede namens de buurt) aan drie pabo-studentes van de Christelijke Hogeschool Ede om een leskist over de buurt te maken. Ter kennismaking zijn de drie studentes deze buurtspraak aanwezig. In samenwerking met basisscholen in de buurt zal eind dit jaar een leskist worden opgeleverd. Om dit praktisch uitvoerbaar te maken, zal dankbaar gebruik worden gemaakt van het genereuze aanbod van de Rabobank om dit project financieel te ondersteunen. Tijdens de volgende buurtspraak zal de leskist worden getoond. Namens de buurt wordt de studentes veel succes gewenst.

15. Rapportage van de commissie historie

Mevrouw Hetty Blaauw-de Wit doet verslag namens de commissie historie. Ondanks diverse pogingen is het nog niet gelukt om met de enkele jaren geleden al opgestelde onderzoekopdracht universitaire studenten warm te krijgen voor een onderzoek naar (delen van de) geschiedenis van de buurt Ede-Veldhuizen. Maar ondanks diverse personele wijzigingen wordt met enige regelmaat opnieuw contact gezocht.

Peter van Beek meldt de voortgang van het project buurtboeken, wat wordt uitgevoerd met vrijwilligers bij het Gemeentearchief Ede. Over enige tijd zullen drie uitgaven worden gepubliceerd in de reeks Historische Cahiers Ede, waarin de diverse buurten die vroeger hebben bestaan binnen onze gemeentegrenzen worden gepresenteerd. Daarnaast zullen, waarschijnlijk op DVD, de integrale buurtboeken van de zeven buurten worden uitgegeven. De buurt Ede-Veldhuizen zal hierbij ruimschoots aandacht krijgen.

16. Rondvraag

De heer B. Folsche vraagt zich nog af of de Edese schaapskudden nog last hebben van blauwtong. De heer Prangma merkt op dat meerdere dieren hieraan hebben geleden. Om de rust binnen de kudde te behouden, is hier weinig ruchtbaarheid aan gegeven. Op dit moment gaat het redelijk goed en lijkt de ziekte in bedwang.

17. Sluiting

De buurtrichter, Henk Stomphors, bedankt alle aanwezigen voor hun inbreng en aanwezigheid. Hij spreekt de hoop uit hen tijdens de volgende buurtspraak op 18 september 2008 weer te mogen begroeten.

Aldus goedgekeurd en vastgesteld, Ede 18 september 2008.

De buurtrichter De buurtschrijver

H. Stomphorst P. van Beek

De buurtmeesters mevrouw H. ten Klooster, H. Bakker, R. Cirkel en J. Kijlstra

De buurtscheuter mevrouw E. Folsche